

Andra delårsrapporten för 2025 för tiden 1.1–31.8.2025

VD/6531/02.01.00.00/2025

PT/MR/PK/MT/KW

I enlighet med anvisningarna för verkställandet av budgeten får stadsstyrelsen och stadsfullmäktige rapporter om utfallet av budgetanslagen och de bindande målen tertialvis för januari–april, januari–augusti och för hela året i samband med bokslutet. Den andra delårsrapporten för 2025 har utarbetats utgående från läget 31.8.2025.

Omvärldens utveckling

Det har varit svårt att förutse utvecklingen av Finlands ekonomi. Den långsamma tillväxten eller nedgången har pågått i flera år och återhämtningen har skjutits fram i tiden. Som en följd av detta har arbetslösheten i Finland stigit till en hög nivå. Enligt de preliminära uppgifterna skulle Finlands ekonomi ha vuxit med 0,4 procent år 2024. Under det andra kvartalet 2025 verkar tillväxten ha stannat av igen. Finlands BNP minskade med 0,4 procent från första kvartalet och var på samma nivå som året innan.

Sammantaget har Finlands tillväxt varit mycket nära noll sedan 2022 och pendlat mellan en försiktig tillväxt och en liten nedgång. Den svaga tillväxten har bidragit till ökad arbetslöshet. I juli var arbetslöshetsgraden i Finland 9,3 procent. Det är särskilt oroväckande att långtidsarbetslösheten ökar. I slutet av juli var antalet personer som hade varit arbetslösa i över ett år 128 800 i hela landet. Enligt Finlands Banks prognos når arbetslösheten sin topp i år. Under 2026 sjunker arbetslösheten till 9 procent och 2027 till 8,5 procent.

Enligt Finlands Banks prognos växer Finlands ekonomi med 0,5 procent i år och 1,5 procent nästa år. År 2027 skulle tillväxten vara 1,6 procent. Tillväxten skulle framför allt stimuleras av investeringar. År 2025 förutspås inflationen vara 1,7 procent och den förväntas avta till 1,4 procent år 2026. Den långsamma inflationen förväntas stärka löntagarnas köpkraft. Inflationen i euroområdet är 2,1 procent, vilket är något över Europeiska centralbankens inflationsmål. Prognoserna tyder dock på att inflationen i euroområdet kommer att ligga kvar på 2 procent eller under. Räntorna har varit på nedgång i euroområdet, vilket också har stött Finlands ekonomi.

Sammantaget kan man säga att utvecklingen av Finlands ekonomi vilar på en bräcklig grund. Den stöds av avmattningen av inflationen, sjunkande räntenivå, ökad köpkraft, förbättrade exportutsikter samt ökade investeringar. Den ekonomiska tillväxten hämmas dock av geopolitisk osäkerhet, risken för handelskrig, det svaga sysselsättningsläget, konsumenternas stora försiktighet och ett betydande behov av anpassning av den offentliga ekonomin.

För Vanda är det mycket viktigt att den ekonomiska konjunkturen vänder. Återhämtningen i byggandet skulle stärka Vandas ekonomi och förbättra stadens sysselsättningsläge. Också ökningen av investeringar och den ökande konsumtionsefterfrågan stöder Vandas ekonomi.

I slutet av år 2024 hade Vanda 251 269 invånare. Befolkningen ökade med 3 800 invånare (1,5 %), vilket var 800 personer färre än år 2023. Även om befolkningstillväxten var mindre än året innan, steg den till en högre nivå än åren 2020–2022. Det var redan femte året på rad som Vandas befolkning växte enbart tack vare antalet personer med främmande modersmål. År 2024 ökade antalet invånare med

främmande modersmål med 5 570 personer, medan antalet invånare med ett inhemskt modersmål minskade med 1 740 personer. Vanda var den enda av de sex största städerna där antalet personer med ett inhemskt modersmål minskade.

Enligt statistikcentralens förhandsuppgifter uppgick Vandas invånarantal till närmare 252 900 i juli 2025. Befolkningen har under de sju första månaderna ökat med 1 600 invånare, vilket var 900 personer färre jämfört med samma tid i fjol. Den avtagande befolkningstillväxten beror till stor del på invandringen. Under januari-juli 2025 har Vanda fått ett inflyttningsöverskott på 1 100 personer från utlandet, medan inflyttningsöverskottet år 2024 var 2 100 personer vid motsvarande tidpunkt. Dessutom var den inhemska nettomigrationen 20 personer på plus, medan den förra året var 60 personer på minus. Den naturliga befolkningstillväxten var något högre än vid samma tid i fjol. Av de tio största städerna har Helsingfors befolkning ökat klart mest under början av året, med 6 200 personer. Därefter kom Esbo (+3 387) och Vanda (+1 599). Endast i dessa städer förblev alla komponenter i befolkningsförändringen positiva.

I juli 2025 hade Vanda 19 500 arbetslösa och arbetslöshetsgraden var 14,6 procent. Lika höga siffror har senast upplevts under coronaåren. Våren 2023 var arbetslöshetsgraden i Vanda 10,2 procent, men sedan dess har det funnits en tydlig uppåtgående trend i arbetslösheten, även om det också har förekommit nedgångar däremellan. I juli 2025 var antalet arbetslösa 2 000 fler än vid motsvarande tidpunkt 2024 och hela 4 600 fler än 2023.

Långtidsarbetslösheten har ökat sedan maj 2023, med undantag för några enstaka månader. Senast Vanda hade ett rekordstort antal långtidsarbetslösa var efter coronakrisen, 6 700 personer, men den nivån passerades i början av 2025. Antalet långtidsarbetslösa har alltså varit på en historiskt hög nivå redan i sju månader. Enligt de senaste uppgifterna fanns det 7 800 långtidsarbetslösa i Vanda i juli 2025.

Arbetslösheten bland personer under 25 år har varit på uppgång i Vanda i drygt ett par år. Våren 2023 fanns det 1 200 arbetslösa ungdomar i Vanda, medan det sommaren 2025 fanns tusen fler, 2 200 personer. Senast det fanns fler arbetslösa ungdomar än så här var 2021. Ungdomsarbetslösheten var sommaren 2025 över 17 procent, medan den våren 2023 var som lägst 9,5 procent. Visst är det ännu långt kvar till coronavåren 2020, då arbetslöshetsgraden bland unga steg till nära 24 procent.

I juli 2025 var arbetslöshetsgraden i kommunerna i Helsingforsregionen högst i Vanda (14,6 %) och lägst i Sibbo (7,5 %). Vanda hade den högsta arbetslöshetsgraden i hela Nyland. I jämförelsen mellan de sex största städerna var arbetslösheten i Vanda på medelnivå, eftersom arbetslöshetsgraden varierade från 16 procent i Åbo till 11,9 procent i Esbo. I alla större städer har antalet långtidsarbetslösa ökat redan i nästan ett år. På grund av den långvariga ökningen har antalet långtidsarbetslösa stigit till rekordhöga nivåer i alla större städer utom Tammerfors.

Antalet lediga arbetsplatser har varit på en låg nivå redan en längre tid, men i somras nåddes den lägsta nivån hittills. I juni och juli hade Vanda färre än 420 lediga jobb, vilket var färre än någonsin tidigare i hela den långa tidsserien från och med 2006.

Försäljningen av nya bostäder fortsätter att gå trögt i Vanda. Under både det första och andra kvartalet i år såldes endast ett tiotal bostäder. Under toppåren rörde sig försäljningssiffrorna kvartalsvis kring över trehundra och ännu 2022 kring hundra. Prisskillnaden mellan nya och gamla bostäder har blivit så stor att handeln med nya bostäder i Vanda har stoppats helt.

Antalet påbörjade bostadsbyggen under årets två första kvartal var cirka 420, vilket är drygt 100 fler bostäder än under samma period förra året. Av de bostäder som påbörjades i år fanns cirka 300 i höghus och de övriga 120 i småhus. När man jämför årets andra kvartal med det första kan man konstatera att det inte har skett någon förändring till det bättre i byggstarterna.

Under de två första kvartalen av detta år beviljades cirka 260 bygglov för bostäder, vilket var drygt 140 fler än under samma period förra året. Av de beviljade byggloven ligger 145 bostäder i flervåningshus och resten i småhus.

Utvecklingen av skattefinansieringen

Under januari–augusti 2025 har staden fått skatteinkomster på sammanlagt 381,9 milj. euro (2024: 385,0 milj. euro), varav 278,1 milj. euro i kommunalskatt (2024: 274,2 milj. euro), 48,0 milj. euro i samfundsskatt (2024: 55,7 milj. euro) och fastighetsskatt 55,8 milj. euro (2024: 55,1 milj. euro). I hela landet har kommunerna i januari–augusti redovisat 2,4 procent mer i kommunalskatter jämfört med året innan, och i Vanda var ökningen 1,4 procent mer. Under det innevarande året ökar den redovisade kommunalskatten uppskattningsvis med sammanlagt omkring 1,1 procent i hela landet.

Kommunförbundet har uppdaterat sina ramar för den kommunspecifika beskattningen utgående från 2023 års beskattning som slutfördes i september, statistiken över hur de inkomster som är underställda förskottsinnehållning år 2024 utvecklats (förhandsuppgift), finansministeriets nyaste skatteprognoser samt den prognosticerade kommunspecifika befolkningsutvecklingen. Vanda beräknas få omkring 27 milj. euro mindre i kommunalskatt år 2025 än vad man utgått från i den ursprungliga budgeten. Den främsta orsaken ligger fortfarande i det försämrade sysselsättningsläget. Beskattningen för år 2024 blir klar i oktober, en eventuell justering av utdelningen samt storleken på november månads redovisning bekräftas när den slutgiltiga beskattningen är klar. I december justerar man även kommungruppens och kommunernas andelar av förskotten för år 2025.

I januari–augusti inflöt sammanlagt 48,0 milj. euro i samfundsskatt till staden, vilket är en minskning på 13,9 procent jämfört med året innan. I hela landet uppgick motsvarande minskning i kommunernas samfundsskatter i jämförelse med året innan till 8,0 procent. Innevarande år minskar samfundsskatten som redovisas uppskattningsvis med sammanlagt omkring 7,8 procent i hela landet. Vandas inkomster från samfundsskatten förutspås underskrida den ursprungliga budgeten med cirka 9 milj. euro om det allmänna konjunkturläget fortsätter att vara svagt.

I januari–augusti har staden fått in 55,8 milj. euro i redovisad fastighetsskatt. Enligt prognosen skulle Vanda år 2025 få 116,5 milj. euro i redovisad fastighetsskatt, vilket underskrider den ursprungliga budgetprognosen med 2 milj. euro.

Som helhet beräknas skatteinkomsterna underskrida den ursprungliga budgeten med cirka 38 miljoner euro. Skatteprognoserna preciseras ännu i årsslutet.

Enligt Kommunförbundets statsandelskalkyl får staden 183,0 miljoner euro i statsandel för basservicen, 19,4 miljoner euro i ersättning för skatteförluster som åsamkats genom ändringarna i beskattningsgrunderna och 34,8 miljoner euro i finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet enligt undervisnings- och kulturministeriets beslut år 2025. Undervisnings- och kulturministeriets slutliga beslut kommer i slutet av året. Det beräknas att totalt 237,5 milj. euro inflyter i statsandelar, vilket är cirka 17,5 milj. euro mer än den ursprungliga budgeten.

Driftsekonomin

Under januari–augusti uppgick stadens och fondernas verksamhetsintäkter till 230,2 milj. euro, verksamhetsutgifter till -731,5 milj. euro, medan verksamhetsbidraget var -501,4 milj. euro. Under januari–augusti har verksamhetsintäkterna förverkligats till 62 procent, verksamhetskostnaderna till 64 procent och verksamhetsbidraget till 65 procent i förhållande till den ändrade budgeten.

Enligt prognosen ökar verksamhetsintäkterna till 356,4 milj. euro och verksamhetskostnaderna till -1 141,8 milj. euro före utgången av året. Inkomstprognosen i budgeten höjdes med 4,6 milj. euro (FGE 28.4.2025 § 6), eftersom arbets- och näringsministeriet ersätter kommunerna de kostnader för ordnande av arbetskraftsservice som hör till staten. Verksamhetsintäkterna beräknas dock underskrida den ändrade budgeten med cirka 16,8 milj. euro. Inkomstunderskridningen beror särskilt på det svaga läget vad gäller efterfrågan på bostadsmarknaden och lågkonjunkturen inom byggsektorn. Därför nås inte målet för markförsäljningsvinsterna och bland annat byggnadstillsynens intäkter.

Verksamhetskostnaderna underskrider den ändrade budgeten enligt prognosen med cirka 7,2 milj. euro. I verksamhetskostnaderna har det gjorts en budgetändring där man beaktade konsekvenserna av lagändringen om stöd för undervisning inom verksamhetsområdet för fostran och lärande samt de ersättningar som betalats till statens sysselsättningsservice. Inom verksamhetsområdet för fostran och lärande kommer kostnaderna för vikarier och stöd inom småbarnspedagogiken att överskrida budgeten, trots att överskridningen beräknas vara mindre än man räknat med i den första delårsrapporten. Dessutom förutspås att utgifterna för servicesedlar inom småbarnspedagogiken överskrider på grund av att indexinflödet och kostnaderna för stödet är större än väntat. Arbetsmarknadsstödet kommunandel beräknas överskrida budgeten på grund av konjunkturläget i den allmänna ekonomin och det allt sämre sysselsättningsläget till följd av detta. Verksamhetsbidraget förutspås bli omkring 9,7 milj. euro mer negativt jämfört med den ändrade budgeten.

I skatteinkomsterna gjordes också en anslagsändring där skatteinkomsterna minskades med totalt 23,0 milj. euro jämfört med den ursprungliga budgeten för 2025. Enligt den prognos som gjordes upp i augusti underskrider skatteinkomsterna den ändrade budgeten med ytterligare 15,0 milj. euro. Intäkterna från statsandelarna förutspås förverkligas nästan enligt den ändrade budgeten. Statsandelsprognosen höjdes på våren med 17 miljoner euro närmast på grund av undervisnings- och kulturministeriets höjning av statsandelarna.

De finansiella posterna förväntas hålla sig inom budgeten. Budgeten för räntekostnaderna för 2025 är 20,2 milj. euro, vilket är 2,8 milj. euro mindre än bokslutsutfallet 2024. Stadens låneportfölj har fortfarande en hög skyddsgrad och marknadsräntorna har sjunkit, vilket sänker stadens räntekostnader, trots att lånebeloppet har ökat.

I januari-augusti har av- och nedskrivningar verkställts för 74,3 milj. euro och för hela året beräknas de uppgå till sammanlagt cirka 115,2 milj. euro.

I den andra delårsrapporten för 2025 prognostiseras ett årsbidrag på 39,4 milj. euro, vilket underskrider prognosen i den ändrade budgeten med omkring 24,2 milj. euro. Den dystra ekonomiska konjunkturen återspeglas fortfarande starkt i prognosen. Resultatprognosen utmynnar enligt den prognos som sammanställts i slutet av augusti i ett underskott på cirka 75,8 milj. euro (den ändrade budgeten -55,4 milj. euro). Resultatet för 2024 var svagt i Vanda (räkenskapsperiodens resultat -58,8) och prognosen för

2025 var ännu svagare. Även om det allmänna ekonomiska läget i Finland förutspås förbättras långsamt, är ökningen i den kommunala ekonomin långsam och Vandas ekonomi måste balanseras under de kommande åren.

Investeringar

Inkomsterna i stadens och fondernas investeringsdel uppgick i januari–augusti till 1,1 milj. euro, investeringsdelens utgifter till -115,9 milj. euro och investeringsdelens netto -114,8 milj. euro.

Stadens och fondernas totala investeringsutgifter förutspås år 2025 ligga på en nivå av 238,9 milj. euro och underskrida investeringsanslagen i budgeten med runt 14,8 milj. euro. Investeringsinkomsterna förutspås uppgå till 14,9 milj. euro och investeringsdelens netto förutspås uppgå till -223,9 milj. euro (budgeten -235,1 miljoner euro). Största delen av investeringsdelens inkomster inflyter från statens finansieringsandel för byggandet av Vandaspåran.

För närvarande förväntas investeringsutgifterna underskridas inom byggnadsinvesteringarna (7,4 milj. euro), immateriella tillgångar (0,6 milj. euro), offentliga anläggningstillgångar (4,9 milj. euro) samt lös egendom (1,9 milj. euro). Byggandets prognosändringar beror på att projektstarter skjutits upp och på entreprenadpriser som avviker från förväntningarna. I projektgruppen offentliga anläggningstillgångar förutspås en underskridning för Vandaspårans del. För lös egendom kommer underskridningen från sektorn för utbildning och lärande på grund av försenade projekt.

Finansiering

Nettoupplåningen 2025 beräknas år 2025 uppgå till högst 203,4 milj. euro och stadens länestock förutspås på nytt överskrida gränsen på en miljard. Länestocken fortsätter öka kraftigt också under de kommande åren, när förutom stadens övriga investeringar också Vandaspåraprojektet framskrider. Staden amorterar under innevarande år de långfristiga lånen i enlighet med amorteringsplanerna för cirka 36,6 milj. euro. Den slutgiltiga nya upplåningen preciseras i slutet av hösten, när finansieringen har fått en mer exakt bild av budgetutfallet för det innevarande året och stadens likviditetssituation. Staden lyfte den första posten på 100 milj. euro i långfristiga lån i början av april. Lånet kopplades till Kuntarahoitus Oyj:s så kallade lån för hållbar utveckling. Lånet i fråga är ett budgetlån avsett för kommunerna, där det finns en möjlighet att sänka lånemarginalen kopplad till kundens utsläppsminskningar. Av kunderna förutsätts i samband med ansökan om lån en klimatplan som visar att kunden förbinder sig till åtgärder för att minska utsläppen.

Stadsstyrelsen 6.10.2025 § 8

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) anteckna den andra delårsrapporten för år 2025 för kännedom och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att den andra delårsrapporten för år 2025 antecknas för kännedom

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 20.10.2025

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna den andra delårsrapporten 2025 för kännedom

Bilagor:

- Bilaga 1: Vanda stads andra delårsrapport för 2025
- Bilaga 2: De största dotterbolagens delårsrapporter 2/2025
- Bilaga 3: Rapportering av de bindande målen 2/2025

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Matti Ruusula, ekonomi- och strategidirektör, tfn 043 824 9254, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi), Päivi Kandolin, budgetchef, tfn 040 626 7613, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)